

Komentarz egzegetyczny do tekstu: 2 Kor 1,18-22

4 niedziela Adwentu – 24 grudnia 2017

Tłumaczenie:

18. [Jak] Wierny (zaś) jest Bóg, ((że)) [tak] nasze przesłanie do was nie jest [jednocześnie] „tak” i „nie”.

19. Boży (bowiem) Syn, Jezus Chrystus, głoszony wśród was przez nas – przeze mnie i Sylwana i Tymoteusza – nie jest „tak” i „nie”, lecz w Nim stało się „tak”.

20. Jak liczne (bowiem) [są] obietnice Boga, w Nim [są] „tak”;

dlatego i przez Niego [mówimy] „amen” Bogu na chwałę przez nas.

21. Bóg (zaś) [jest tym, który] umacnia nas z wami w Chrystusie i namaścił nas,

22. który i opieczętował nas i dał zaliczkę, czyli Ducha, do naszych serc.

[...] – oznaczają wyrazy, których nie ma w tekście, ale przy tłumaczeniu na język polski należy/można je dodać
(...) – wyrazy występują w tekście, ale można je pominąć ze względu na polską składnię (są zbędne)

Uwagi:

w.18. *egeneto* (był/stał się) w miejscu *estin* wstawia znaczna część świadectw tekstowych, za praesens przemawia zasada lekcji trudniejszej.

w.19. Niektóre istotne świadectwa tekstowe zmieniają kolejność imienia i tytułu.

w.20. Trudne sformułowanie z 20.b. ma w tradycji tekstowej odmienne wersje, wyraźnie słabiej poświadczone (za wyjątkiem Pap 46).

w.22. Pozostawiono lekcję trudniejszą (*ho kai*) w miejsce wyraźnych uproszczeń części świadectw tekstowych.

Forma/Struktura/Kontekst:

2 list do Koryntian stanowi element komunikacji apostoła Pawła z założonym przez siebie zborem w Koryncie. Zawiera on najmocniejszą obronę apostołskiego autorytetu Pawła przed stawianymi mu zarzutami.

Pierwsza sekwencja listu, w ramach której znajduje się omawiany tekst, to 2 Kor 1,12-2,13. Głównym tematem tej części listu jest kwestia nieoczekiwanej zmiany planów podróży Pawła, przez co nie odwiedził Koryntian, co było niezgodne ze złożoną obietnicą (2 Kor 1,15-16). Zmiana była związana z przykrymi doświadczeniami wizyty w Koryncie poprzedzającej napisanie listu i powstania w międzyczasie „listu we łzach” (2 Kor 2,3-4), w którym apostoł rozprawiał się z postępowaniem niektórych wierzących. 2 Kor 1,23-2,2 wskazuje na celowość zmiany planów, podyktowaną okazanym miłosierdzem na wzór Chrystusa – łaski górującej nad sądem (2 Kor 2,4). Prawdopodobnie było to mierzenie się z zarzutami oszustwa i niewiarygodności Apostoła, które mogły zostać wysunięte przez jakąś grupę w Koryncie (2 Kor 10,1nn to konfrontacja z osobami podważającymi autorytet Pawła). Stąd w omawianym tekście

pojawia się szereg obrazów wskazujących na wiarygodność Boga i Pawła, jako Bożego apostoła (2 Kor 1,1).

Komentarz:

w.18. Pierwszy segment tekstu, czyli zdanie nadrzędne sprawia sporo trudności egzegetycznych. Połączenie szyku orzecznikowego (*pistos ... ho Theos* = Bóg jest wierny) ze spójnikiem zdania przyczynowego (*hoti*) jest unikalne dla NT i zagadkowe, gdyż wierność Boga jest z reguły wyjaśniana w dalszej części zdania (1 Kor 1,9; 10,13), a w 2 Kor 1,18 jest powiązana w określony sposób z wiarygodnością słów Pawła i jego współpracowników.

Dla apostoła Pawła Boża wiarygodność jest dostrzegalna w życiu jego sług.

Ho logos hemon – *ho logos* oznacza komunikację, jak i jej treść. W tym wypadku nie idzie o „słowa”, ale o przesłanie, o przekaz, który nie jest ambiwalentny, tylko jednoznaczny. Paweł w tym miejscu wydaje się nawiązywać również do głoszenia Ewangelii w Koryncie, czyli osadzać ten fragment w szerszej, niż kwestia zmienionych planów podróży, perspektywie.

w.19. Chociaż w tym wersecie nie wymienia się wprost Bożych obietnic, to wydaje się to jasne, że autor listu ma je na myśli – w w.20 zostaną one wymienione. Apostoł obawiając się przełożenia wątpliwości dotyczących jego zmiany planów podróży na głoszoną Ewangelię, zapewnia odbiorców o wiarygodności głoszonej przez niego i jego zespół Ewangelii o Synu Bożym. Stąd wynika wyraźne podkreślenie w tekście jednoznaczności komunikatu zawartego w życiu i działaniu Syna Bożego, Jezusa Chrystusa.

w.20. Werset kontynuuje myśl poprzedniego – „tak” zostaje odniesione do wypełnienia Bożych obietnic, zawartych w Biblii hebrajskiej, w Jezusie Chrystusie. 2 Kor 3,14 mówi o starym przymierzu (*palatia diatheke*), które prowadzi do Chrystusa, o ile zdjęta zostanie zasłona (w sensie przenośnym) z serc.

Druga część wersetu stanowi odpowiedź na Boże „tak” w Chrystusie – amen wskazuje na sens liturgiczny jako akt oddawania (ciągłość w czasie) chwały Bogu i odpowiedź na Boże przymierze, na Bożą wierność. Możliwe, że jest to argument a fortiori (przez silniejsze) tj. jeśli potwierdza się Bożą wierność w Chrystusie, to tym bardziej nie należy podejrzewać sług Boga o oszukiwanie w drobnych sprawach planów podróży.

w.21-22. Użyte w wersecie 21. słowa (*bebaioo* i pochodne) mają prawdopodobnie popularne, prawnicze znaczenie i odnoszą się do prawnie zagwarantowanego bezpieczeństwa wykonania transakcji, choć w omawianym fragmencie nacisk położony jest na wrastanie w Chrystusie w byciu wiarygodnym. *Chrio* – namaszczam, wskazuje na wyznaczenie osoby do specjalnego zadania/specjalnych zadań przez samego Boga (Wj 28,41; 1 Sam 15,1 i in.), w powiązaniu z działaniem Ducha Świętego (Łk 4,18; Dz 4,27 i in.). Apostoł Paweł podkreśla, że w obu przypadkach działającym – umacniającym i namaszczającym – jest sam Bóg, tak więc to On stoi za swoimi posłańcami.

Sfragidzo oznacza opieczętowanie, w zasadzie odcisnięcie pieczęci na tasiemce wokół zwoju lub na towarze lub pojemniku na towar itp. Taka pieczęć oznaczała przynależność do właściciela pieczęci, była gwarancją jakości opieczetowanego przedmiotu (w przypadku towarów), jak i gwarancją bezpieczeństwa – nikt nie mógł zajrzeć do wewnątrz, nie pozostawiając śladu. Również w tym wypadku to Duch Święty spełnia trojaką rolę – zapewnia o przynależności do Boga, o statusie wierzących w Chrystusie i zapewnienia o tym, że wierzący są chronieni jako własność Boga.

Ostatnie określenie – *ton arrabona tou pneumatos* oznacza zaliczkę/przedpłatę i odnosi się do sumy wpłacanej przez kupującego sprzedawcy. To określenie zostaje wykorzystane do opisanego obecności Ducha Świętego w wierzących, jako gwarancja pewności uczestnictwa w przyszłym eonie.

Apostoł Paweł podkreśla, że on i współpracownicy zostali wybrani przez Boga na posłańców i głosicieli Ewangelii oraz została im dana zaliczka do serc, czyli Duch Święty. To oznacza, że w mniejszych sprawach jak plany podróży, tym bardziej można polegać na ich wiarygodności, nawet jeśli pojawią się jakieś komplikacje, skoro wiernie wykonują najważniejsze zadania.

Podsumowanie:

Głównym tematem 2 Kor 1,18-22 jest odparcie przez Pawła zarzutów nieczystych zamiarów i niesłowność – obiecał odwiedzić Koryntian, ale tego nie zrobił. Podkreśla on jednoznaczność Bożego komunikatu w Chrystusie wobec ludzkości, Bożego „tak”, w odniesieniu do złożonych w Biblii hebrajskiej obietnic. Wierny Bóg jest tym, który autoryzuje misję Pawła i jego towarzyszy, dlatego niestosowne jest podejrzewanie ich o niesłowność w mniejszych sprawach, a tym bardziej o nieczyste intencje.

Autor/ka: Grzegorz Olek